

FUNDACJA RODZINNA

OPRACOWANIE PRAWNE I PODATKOWE

Opracowanie przygotowali

Tomasz Bugaj (doradca podatkowy)

Robert Pieczyński (doradca podatkowy)

Justyna Skowron (radca prawny)

Dominik Szczygieł (radca prawny, doradca podatkowy)

Wojciech Zontek (adwokat)

SPIS TREŚCI

1. Cel powołania fundacji rodzinnej	3
2. Sposób powołania fundacji rodzinnej	4
3. Sposób wyposażenia fundacji rodzinnej w majątek.....	5
4. Zakres przedmiotowy działalności fundacji rodzinnej.....	6
5. Fundator i organy fundacji rodzinnej, bieżące funkcjonowanie fundacji	7
6. Świadczenia fundacji rodzinnej dla beneficjentów fundacji	10
7. Świadczenia fundacji rodzinnej dla fundatora	10
8. Zwrot majątku fundacji rodzinnej na rzecz fundatora.....	11
9. Przekazanie majątku fundacji rodzinnej na rzecz beneficjentów.....	11
10. Rozwiązanie fundacji rodzinnej	11
11. Audyt, kontrola sądowa i obowiązki informacyjne	13
12. Fundacja rodzinna a zachowek	13
13. Fundacja rodzinna a podatki	14

Szanowni Państwo,

Od kilku lat polski biznes odrodzony po 1989 r. przeżywa intensywny proces wymiany pokoleniowej. Proces ten obfituje od zawsze w szereg problemów natury rodzinnej, emocjonalnej, organizacyjnej, a nawet psychologicznej. Do tego dochodzą problemy prawne związane z brakiem odpowiednich narzędzi i instrumentów prawnych, które pozwoliłyby na zabezpieczenie trwałości i niepodzielności biznesu na wypadek śmierci, jak i na optymalną podatkowo-prawną trwałość biznesu. Te ostatnie problemy ma szansę rozwiązać ustawa z dnia 26 stycznia 2023 r. o fundacji rodzinnej, która weszła w życie dnia 22 maja 2023 r.

W niniejszej broszurze znajdą Państwo kompleksowe opracowanie prawne i podatkowe dotyczące całokształtu funkcjonowania fundacji rodzinnej i jej beneficjentów.

1. Cel powołania fundacji rodzinnej

Na wstępie należy zwrócić uwagę, że podobnie jak tzw. „CIT Estoński”, fundacja rodzinna nie jest instrumentem tanim, ani strukturą dla wszystkich. Z drugiej strony jej utworzenie i prowadzenie jest o wiele prostsze i tańsze niż tworzenie zamkniętych funduszy inwestycyjnych (FIZ) czy też alternatywnych spółek inwestycyjnych (ASI).

Dotychczas funkcjonujące rozwiązania prawne pozwalały wyłącznie na czasowe zapanowanie nad kwestią spadkobrania przedsiębiorstw. Przykładowo właściciel biznesu mógł darować albo przekazać w spadku swoje przedsiębiorstwo lub udziały (prawa i obowiązki) w spółce wybranej osobie albo osobom. Mógł się zdać na dziedziczenie ustawowe lub skorzystać z testamentu (np. z zapisem windykacyjnym). Zapewnia to sukcesję tylko w drugim pokoleniu. Nie ma jednak wpływu na dalszą przyszłość przedsiębiorstwa i zgromadzonego dzięki niemu majątkowi. Nietrudno przecież wyobrazić sobie sytuację, w której zstępni nie potrafią osiągnąć konsensusu, w następstwie czego dochodzi do sprzedaży przedsiębiorstwa, które na zawsze traci swój rodzinny charakter. W przypadku spółek osobowych sytuacja jest jeszcze bardziej skomplikowana, gdyż spadkobranie mogą zablokować pozostali wspólnicy spółki.

Podstawowa idea przyświecająca Ustawodawcy w zakresie fundacji rodzinnej, to ułatwienie planowania sukcesji, zwłaszcza w sytuacji znaczącej liczby potencjalnych następców prawnych. Chodzi o sytuacje, gdy musi dojść do podziału spadkobierców na tych, którzy przejmą firmę i będą w niej pracować oraz na tych, którzy mają być jedynie biernymi udziałowcami, jak i tych, którzy wyłącznie otrzymają spłatę w postaci nieruchomości czy środków pieniężnych.

Paradoksalnie jednak omawiany nowy rodzaj osoby prawnej będzie dobrym rozwiązaniem także dla osób, które pragną w sposób legalny optymalizować podatkowo proces gromadzenia różnego rodzaju aktywów. W tym kontekście fundacja rodzinna może być postrzegana jako:

- a) atrakcyjna alternatywa wobec CIT estońskiego,
- b) wypełnienie luki systemowej wynikającej z braku regulacji tzw. REIT (Real Estate Investment Trust - specjalny rodzaj funduszu, którego celem jest inwestowanie w nieruchomości) w polskim prawie podatkowym,
- c) dopełnienie lub alternatywa dla tzw. „polskiej spółki holdingowej”,

- d) podmiot opodatkowany na korzystnych zasadach (m.in. zwolnienie z CIT wkładów fundatora i darowizn innych osób, a także większości uzyskiwanych przychodów; korzystne opodatkowanie przekazania świadczeń fundatorowi lub beneficjentom blisko spokrewnionym z fundatorem).

Podsumowując, polski porządek prawny cierpiął na brak wystarczających instrumentów zapewniających ochronę przed rozdrobnieniem majątku firmowego po śmierci właściciela. Nowy podmiot, jakim jest fundacja rodzinna, stanowi odpowiedź na wskazane bolączki. Pozwala na akumulację kapitału rodzinnego i zarządzanie nim w taki sposób, by zachować aktywność w sferze gospodarczej, a także dostarczać środków na utrzymanie obecnych i przyszłych pokoleń spadkobierców.

2. Sposób powołania fundacji rodzinnej

Do powstania fundacji rodzinnej ustawa wymaga:

- a) złożenia oświadczenia o ustanowieniu fundacji rodzinnej w akcie założycielskim albo w testamencie – oba dokumenty wymagają zachowania formy aktu notarialnego, stąd konieczność wizyty u notariusza;
- b) ustalenia statutu;
- c) ustanowienia organów fundacji rodzinnej wymaganych przez ustawę lub statut;
- d) wniesienia funduszu założycielskiego:
  - w przypadku fundacji ustanowionej w akcie założycielskim – fundusz ma zostać wniesiony przed wpisaniem fundacji do rejestru fundacji rodzinnych,
  - w przypadku ustanowienia fundacji rodzinnej w testamencie – fundusz założycielski należy wnieść w terminie 2 lat od dnia wpisania fundacji rodzinnej do rejestru;
- e) wpisania do rejestru fundacji rodzinnych – rejestr prowadzi Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim (z chwilą wpisu do rejestru fundacji rodzinnych, fundacja nabywa osobowość prawną).

Fundacja rodzinna w organizacji:

- powstaje z chwilą sporządzenia aktu założycielskiego albo ogłoszenia testamentu, staje się fundacją rodzinną i uzyskuje osobowość prawną z chwilą wpisu do rejestru fundacji rodzinnych;
- zarządza we własnym imieniu posiadanym majątkiem i zapewnia jego ochronę, w szczególności nabywa prawa, w tym własność nieruchomości i inne prawa rzeczowe, zaciąga zobowiązania, pozywa i jest pozywana;
- jest reprezentowana przez fundatora lub pełnomocnika powołanego przez fundatora albo w przypadkach wskazanych w ustawie - przez zarząd;
- odpowiedzialność osób reprezentujących fundację rodzinną w organizacji wobec fundacji rodzinnej ustaje z chwilą zatwierdzenia ich czynności uchwałą zarządu, a w przypadku czynności zarządu - z chwilą zatwierdzenia jego czynności.

Statut fundacji:

- treść statutu ustala fundator;
- statut musi zostać sporządzony w formie aktu notarialnego, stąd każdorazowa zmiana treści statutu jest skuteczna dopiero z chwilą wpisu tej zmiany do rejestru fundacji rodzinnych (wpis konstytutywny);
- ustawa wprowadza wymogi, co do treści statutu; obligatoryjnie statut ma określać:
  - 1) nazwę, siedzibę oraz szczegółowy cel fundacji rodzinnej,

- 2) beneficjenta lub sposób jego określenia i zakres przysługujących mu uprawnień,
  - 3) zasady prowadzenia listy beneficjentów,
  - 4) zasady, w tym szczegółowy tryb, zrzeczenia się uprawnień przez beneficjenta,
  - 5) czas trwania fundacji rodzinnej, jeżeli jest oznaczony,
  - 6) wartość funduszu założycielskiego,
  - 7) zasady powoływania i odwoływania oraz uprawnienia i obowiązki członków organów fundacji rodzinnej, a także zasady reprezentacji fundacji rodzinnej przez zarząd albo przez inne organy fundacji rodzinnej w przypadkach wskazanych w ustawie,
  - 8) podmiot uprawniony do zatwierdzenia czynności zarządu fundacji rodzinnej w organizacji,
  - 9) co najmniej jednego beneficjenta uprawnionego do uczestnictwa w zgromadzeniu beneficjentów,
  - 10) zasady zmiany statutu,
  - 11) przeznaczenie mienia fundacji rodzinnej po jej rozwiązaniu, w tym określenie beneficjenta uprawnionego do mienia w związku z rozwiązaniem fundacji rodzinnej,
- oprócz powyższego, statut może określać inne kwestie, przykładowo:
- 1) zasady współpracy lub współdziałania organów fundacji rodzinnej,
  - 2) szczegółowe okoliczności rozwiązania fundacji rodzinnej,
  - 3) wytyczne dotyczące inwestowania majątku fundacji rodzinnej,
  - 4) przewidywać utworzenie jednostki terenowej albo jednostek terenowych.

3. Sposób wyposażenia fundacji rodzinnej w majątek

Majątek fundacji rodzinnej, rozumiany jako aktywa, stanowi mienie w rozumieniu kodeksu cywilnego. Fundator wnosi do fundacji rodzinnej mienie na pokrycie funduszu założycielskiego, zgodnie z wartością określoną w statucie. To na fundatorze ciąży obowiązek początkowego zasilenia funduszu założycielskiego, przy czym minimalna kwota wynosi 100.000,00 zł.

„Wartość mienia wniesionego do fundacji rodzinnej” lub „*mienie fundacji rodzinnej*” oznacza wartość rynkową składników wniesionego mienia w innej postaci niż środki pieniężne, ustaloną na dzień wniesienia mienia, zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych. Wartość mienia wniesionego do fundacji rodzinnej w postaci waluty obcej przelicza się na złote według kursu średniego tej waluty ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski z ostatniego dnia roboczego poprzedzającego dzień wniesienia mienia.

Jeżeli wynikająca z zatwierdzonego sprawozdania finansowego za dany rok obrotowy wartość aktywów fundacji rodzinnej jest niższa niż wartość jej zobowiązań, zysk za ten rok obrotowy przeznaczony jest na pokrycie przyszłych strat fundacji rodzinnej. Takie rozwiązanie ma na celu ochronę płynności finansowej fundacji rodzinnej.

Spis mienia zawiera następujące informacje:

- a) prawa majątkowe wniesione przez fundatora lub inne osoby do fundacji rodzinnej,
- b) wskazanie osoby wnoszącej mienie,
- c) określenie rodzaju i wartości każdego z wniesionych składników – przy czym wysokość określa się według stanu i cen z chwili ich wniesienia,
- d) oraz ich wartość podatkową;

Spis mienia wnoszonego do fundacji rodzinnej na pokrycie funduszu założycielskiego, sporządza fundator. Za aktualizację treści oraz aktualną treść spisu mienia odpowiada zarząd.

Spis mienia zawiera informacje o aktualnych proporcjach dla każdego z fundatorów oraz fundacji rodzinnej (informacja ta zamieszczana jest dla celów podatku dochodowego od osób fizycznych). Proporcję określa się w części, w jakiej pozostaje suma wartości składników mienia wniesionego do fundacji rodzinnej przypadająca na tego fundatora lub fundację rodzinną do wartości sumy mienia wniesionego przez wszystkich fundatorów i fundację rodzinną.

Mienie wniesione do fundacji rodzinnej w drodze darowizny lub spadku przez:

- a) fundatora lub jego małżonka, zstępnych, wstępnych lub rodzeństwo – przyjmuje się, że takie mienie zostało wniesione przez fundatora,
- b) przez inne osoby – uważa się za wniesione przez fundację rodzinną.

Natomiast w sytuacji, gdy mienie zostaje wniesione przez wspólnego zstępnego, wstępnego lub rodzeństwo więcej niż jednego fundatora – wówczas przyjmuje się, że mienie zostało wniesione przez wszystkich tych fundatorów w równych częściach.

4. Zakres przedmiotowy działalności fundacji rodzinnej

Ustawodawca wprowadził do polskiego systemu prawnego instytucję fundacji rodzinnej celem stworzenia narzędzia do zabezpieczenia procesów sukcesyjnych. Fundacja rodzinna ma umożliwić gromadzenie i pomnażanie rodzinnego kapitału. Instytucja ta ma docelowo minimalizować ryzyko nieudanej sukcesji oraz chronić przed jej ewentualnymi skutkami.

Podstawowym aspektem działalności fundacji rodzinnej jest zapewnienie ciągłości przedsiębiorstwa prywatnego w celu zabezpieczenia potrzeb rodziny, ale także innych wskazanych osób.

Cele fundacji rodzinnej realizowane są poprzez gromadzenie mienia, zarządzanie nim w interesie beneficjentów fundacji oraz spełnianie świadczeń na rzecz tych beneficjentów. Szczegółowe cele określone są przez fundatora w statucie fundacji rodzinnej.

Fundacja rodzinna może prowadzić działalność gospodarczą w rozumieniu przepisów ustawy Prawo Przedsiębiorców. Zakres tej działalności jest jednakże ograniczony przez ustawę. Może on obejmować wyłącznie:

- 1) zbywanie mienia, o ile mienie to nie zostało nabyte wyłącznie w celu dalszego zbycia,
- 2) najem, dzierżawę lub udostępnianie mienia do korzystania na innej podstawie,
- 3) przystępowanie do spółek handlowych, funduszy inwestycyjnych, spółdzielni oraz podmiotów o podobnym charakterze, mających swoją siedzibę w kraju albo za granicą, a także uczestnictwa w tych spółkach, funduszach, spółdzielniach oraz podmiotach,
- 4) nabywanie i zbywanie papierów wartościowych, instrumentów pochodnych i praw o podobnym charakterze,
- 5) udzielanie pożyczek,
- 6) obrót zagranicznymi środkami płatniczymi należącymi do fundacji rodzinnej w celu dokonywania płatności związanych z działalnością fundacji rodzinnej,

- 7) produkcję przetworzonych w sposób inny niż przemysłowy produktów roślinnych i zwierzęcych, z wyjątkiem przetworzonych produktów roślinnych i zwierzęcych uzyskanych w ramach prowadzonych działów specjalnych produkcji rolnej oraz produktów opodatkowanych podatkiem akcyzowym, o ile ilość produktów roślinnych lub zwierzęcych pochodzących z własnej uprawy, hodowli lub chowu, użytych do produkcji danego produktu stanowi co najmniej 50% tego produktu,
- 8) gospodarkę leśną.

Działalność w zakresie udzielania pożyczek może być prowadzona wyłącznie na rzecz:

- 1) spółek kapitałowych, w których fundacja rodzinna posiada udziały albo akcje,
- 2) spółek kapitałowych, w których fundacja rodzinna uczestniczy jako wspólnik,
- 3) beneficjentów.

Z kolei działalność związana z produkcją przetworzonych produktów roślinnych i zwierzęcych (pkt 7 pow.) oraz gospodarki leśnej (pkt 8 pow.) realizowana jest przez fundację rodzinną w związku z prowadzonym gospodarstwem rolnym.

5. Fundator i organy fundacji rodzinnej, bieżące funkcjonowanie fundacji

---

(A) Fundator

Z uwagi na cel, w jakim zostaje powołana do życia fundacja rodzinna, fundatorem może być wyłącznie osoba fizyczna. Ustawa co do zasady nie ogranicza kręgu osób fizycznych, które mogą skutecznie ustanowić fundację rodzinną. Mogą być to zarówno obywatele polscy (także posiadający centrum interesów osobistych lub gospodarczych poza granicami Rzeczypospolitej), jak i cudzoziemcy. Jedynym wymogiem stawianym dla przyszłego fundatora przez ustawodawcę jest posiadanie pełnej zdolności do czynności prawnych.

Możliwe jest ustanowienie fundacji rodzinnej przez więcej niż jednego fundatora. Należy jednak pamiętać, że polski porządek prawny nie przewiduje wspólnych testamentów, tj. sporządzanych przez więcej niż jedną osobę. Tym samym fundacja rodzinna ustanowiona w testamencie może mieć wyłącznie jednego fundatora.

Zakres uprawnień oraz obowiązków fundatora, tj. rola jaką pełni w ramach struktury fundacji rodzinnej, jest zależny od jego decyzji, znajdującej odzwierciedlenie w treści statutu fundacji rodzinnej. Fundator może kierować do organów fundacji rodzinnej uwagi, opinie lub zalecenia dotyczące jej działalności. Wiążące się ze statusem fundatora prawa i obowiązki są niezbywalne.

Ustawa zezwala jednakże na delegowanie przez fundatora swoich obowiązków innej osobie. Rozwiązanie takie pozwala na uniknięcie negatywnych skutków czasowej bądź trwałej niemożności wykonywania swoich obowiązków przez fundatora (np. w skutek długotrwałej choroby).

W przypadku ustanowienia fundacji rodzinnej przez więcej niż jedną osobę, zasadą jest wspólne wykonywanie przez nich praw i obowiązków fundatora. Zasada ta może być zmieniona w ramach przyjętego statutu fundacji rodzinnej.

Fundator nie ponosi odpowiedzialności za zobowiązania fundacji rodzinnej. Co jednak istotne, fundacja rodzinna odpowiada solidarnie z fundatorem za jego zobowiązania powstałe przed jej ustanowieniem. Dotyczy to w szczególności zobowiązań alimentacyjnych, w tym także powstałych po jej ustanowieniu. Odpowiedzialność fundacji rodzinnej względem wierzyciela fundatora nie może być wyłączona ani ograniczona bez jego zgody, przy czym z mocy ustawy górną granicą tej odpowiedzialnością jest wartości mienia wniesionego przez fundatora według stanu z chwili wniesienia, a według cen z chwili zaspokojenia wierzyciela.

(B) Organy Fundacji Rodzinnej

Fundacja rodzinna prowadzi działalność poprzez swoje statutowe organy. Struktura organizacyjna fundacji rodzinnej została ukształtowana na wzór spółek prawa handlowego. Tym samym organami fundacji rodzinnej są:

1. Zarząd (obligatoryjnie),
2. Rada Nadzorcza (fakultatywnie lub obligatoryjnie),
3. Zgromadzenie Beneficjentów (obligatoryjnie).

Praca i organizacja organów fundacji rodzinnej opiera się o nadany przez fundatora statut oraz przyjęty w razie konieczności przez członków organów regulamin.

Posiedzenia organów fundacji rodzinnej mogą odbywać się zarówno stacjonarnie w lokalu fundacji (ale także w innym miejscu wynikającym ze statutu bądź uzgodnionym przez jego członków) lub zdalnie przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość. Z kolei uchwały organów fundacji rodzinnej mogą być podejmowane:

- 1) na posiedzeniach,
- 2) w trybie pisemnego głosowania,
- 3) przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość.

Nie jest możliwym łączenie mandatu członka Zarządu oraz członka Rady Nadzorczej przez tą samą osobę.

ZARZĄD

Zarząd fundacji rodzinnej jest organem prowadzącym jej sprawy oraz reprezentującym ją na zewnątrz. Podstawowym zadaniem Zarządu jest realizacja celów fundacji rodzinnej, dla których została ustanowiona.

Do zadań Zarządu należy:

- 1) prowadzenie spraw fundacji rodzinnej oraz reprezentowanie jej;
- 2) realizacja celów fundacji rodzinnej określonych w statucie;
- 3) podejmowanie czynności związanych z zapewnieniem płynności finansowej i wypłacalności fundacji rodzinnej;
- 4) tworzenie, prowadzenie i aktualizowanie listy beneficjentów zgodnie z przepisami ustawy oraz zasadami zawartymi w statucie;
- 5) informowanie beneficjenta o przysługującym mu świadczeniu;
- 6) spełnianie świadczenia przysługującego beneficjentowi.

Członkowie Zarządu przy pełnieniu swoich funkcji zobowiązani są do dołożenia należytej staranności, lojalności wobec fundacji rodzinnej, a także zachowania w poufności informacji uzyskanych w związku z pełnioną funkcją. Obowiązek dochowania tajemnicy rozciąga się także na czas po wygaśnięciu mandatu. Skład zarządu może być jedno lub wieloosobowy. Członkami Zarządu mogą być wyłącznie osoby fizyczne posiadające pełną zdolność do czynności prawnych, niekarane za przestępstwa wskazane w ustawie.

Zarząd fundacji powoływany jest przez fundatora, a po jego śmierci przez Radę Nadzorczą, o ile została ustanowiona. W razie braku Rady Nadzorczej, kompetencję tę przejmuje Zgromadzenie Beneficjentów. Tryb powołania Zarządu może być zmieniony przez fundatora w treści statutu.

Członkowie Zarządu fundacji rodzinnej co do zasady nie otrzymują wynagrodzenia z tytułu pełnionej funkcji, chyba że umówiono się inaczej. Niezależnie od kwestii wynagrodzenia, członkom Zarządu przysługuje zwrot kosztów poniesionych w związku z piastowaną funkcją.

RADA NADZORCZA

Rada Nadzorcza jest organem kontrolnym w strukturze fundacji rodzinnej. Jej powołanie co do zasady jest fakultatywne i zależy od woli fundatora. Ustanowienie Rady Nadzorczej będzie obligatoryjne w przypadku, gdy liczba Beneficjentów przekroczy 25 osób.

Głównym zadaniem Rady Nadzorczej jest pełnienie funkcji nadzorczych w stosunku do Zarządu w zakresie przestrzegania prawa i postanowień zawartych w statucie. Zakres kompetencji Rady Nadzorczej może być rozszerzany przez fundatora poprzez wprowadzenie stosownych zapisów w treści statutu.

Podobnie jak Zarząd, Rada Nadzorcza nie musi być organem kolegialnym. W jej skład wchodzi członek lub większa liczba członków. Członków Rady Nadzorczej powołuje fundator, a po jego śmierci Zgromadzenie Beneficjentów.

ZGROMADZENIE BENEFICJENTÓW

Zgromadzenie Beneficjentów stanowią ci z beneficjentów fundacji rodzinnej, którym fundator na mocy statutu przyznał uprawnienie do uczestnictwa w nim. Tym samym nie jest to uprawnienie związane ze statusem beneficjenta fundacji rodzinnej. Przyjęte rozwiązanie jest zasadnym i racjonalnym z punktu widzenia uniknięcia paraliżu działalności Zgromadzenia Beneficjentów, jako że beneficjentami mogą być także m.in. osoby małoletnie lub niezainteresowane aktywnym sprawowaniem zarządu nad majątkiem rodzinnym.

Rolą Zgromadzenia Beneficjentów jest podejmowanie uchwał w sprawach mających na celu zapewnienie ciągłości funkcjonowania fundacji rodzinnej. Zgromadzenia Beneficjentów nie należy utożsamiać z organami stanowiącymi spółek prawa handlowego (np. zgromadzenie wspólników).

Uchwały Zgromadzenia Beneficjentów wymagają sprawy określone w ustawie lub statucie fundacji rodzinnej, w tym:

- 1) powoływanie i odwoływanie członków Zarządu w przypadku śmierci fundatora i braku Rady Nadzorczej,
- 2) powoływanie i odwoływanie członków Rady Nadzorczej w przypadku śmierci fundatora,

- 3) rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania finansowego fundacji rodzinnej za poprzedni rok obrotowy;
- 4) udzielenie absolutorium członkom organów fundacji rodzinnej z wykonania przez nich obowiązków;
- 5) podział lub pokrycie wyniku finansowego netto;
- 6) wybór firmy audytorskiej, w przypadku, gdy sprawozdanie finansowe podlega badaniu.

Jakkolwiek fundator może w statucie rozszerzyć kompetencje Zgromadzenia Beneficjentów, należy mieć na względzie, że założeniem ustawodawcy było nieangażowanie beneficjentów w bieżącą działalność fundacji rodzinnej.

6. Świadczenia fundacji rodzinnej dla beneficjentów fundacji

Jednym z podstawowych celów działalności fundacji rodzinnej jest spełnianie świadczeń na rzecz jej beneficjentów. Status beneficjenta przyznawany jest zgodnie z wolą fundatora na mocy statutu fundacji rodzinnej.

Na gruncie ustawy o fundacji rodzinnej, „świadczenie” definiowane jest jako składniki majątkowe – w tym środki pieniężne, rzeczy lub prawa – przeniesione na beneficjenta albo oddane mu do korzystania przez fundację rodzinną (także w organizacji), zgodnie z jej statutem i listą beneficjentów.

Przykładowym „świadczeniem” w rozumieniu ustawy jest pokrywanie kosztów utrzymania, kształcenia lub leczenia (dot. beneficjentów będących osobami fizycznymi) bądź wspieranie działalności z zakresu pożytku publicznego (dot. beneficjentów będącymi organizacjami pozarządowymi, prowadzącymi tzw. „działalność OPP”).

Świadczenie na rzecz beneficjenta może mieć charakter zarówno pieniężny, jak i niepieniężny, a jego realizacja będzie polegać na przenoszeniu na beneficjenta składników majątkowych fundacji rodzinnej, w tym środków pieniężnych, rzeczy lub praw, a także oddawaniu ich beneficjentowi do korzystania.

Co więcej, beneficjent może zostać objęty świadczeniem z zastrzeżeniem terminu lub warunku. Przykładowo, spełnienie świadczenia przez fundację rodzinną na rzecz beneficjenta może zostać uzależnione od zdobycia przez niego wykształcenia.

Wskazać należy, że beneficjentami fundacji rodzinnej mogą być osoby niespokrewnione z fundatorem. Prawa i obowiązki beneficjentów są niezbywalne. Mogą oni jednak zrzec się swoich uprawnień.

7. Świadczenia fundacji rodzinnej dla fundatora

Beneficjentem fundacji rodzinnej, na rzecz którego realizowane są świadczenia, może zostać także fundator.

Takie rozwiązanie pozwala na wycofanie się fundatora-przedsiębiorcy z aktywnego prowadzenia przedsiębiorstwa, przy zapewnieniu sobie środków utrzymania. Świadczenia na rzecz fundatora mają na celu zapewnić mu przede wszystkim zaspokojenie bieżących potrzeb.

8. Zwrot majątku fundacji rodzinnej na rzecz fundatora

Fundacja rodzinna nie może ani w całości, ani w części zwracać fundatorowi mienia wniesionego na pokrycie funduszu założycielskiego, za wyjątkiem przypadków określonych w ustawie.

Mienie może zostać zwrócone w przypadku rozwiązania fundacji. Jeśli statut nie stanowi inaczej, w sytuacji, gdy fundacja rodzinna jest rozwiązywana za życia fundatora, wyłącznie uprawnionym do otrzymania mienia pozostałego w związku z rozwiązaniem fundacji rodzinnej jest fundator.

Jeśli w fundacji działa kilku fundatorów, podział mienia jest dokonywany proporcjonalnie do wartości mienia wniesionego przez fundatora, jego małżonka, zstępnych, wstępnych lub rodzeństwo, w stosunku do wartości mienia wniesionego przez wszystkich fundatorów, ich małżonków, zstępnych, wstępnych lub rodzeństwo, chyba że statut stanowi inaczej.

Mienie przypadnie spadkobiercom fundatora w sytuacji, gdy fundator nie dożyje rozwiązania fundacji lub nie będzie beneficjentów uprawnionych do otrzymania mienia w związku z rozwiązaniem fundacji rodzinnej.

9. Przekazanie majątku fundacji rodzinnej na rzecz beneficjentów

---

Statut może określać beneficjentów uprawnionych do mienia w związku z rozwiązaniem fundacji.

Odpowiedzialność za zobowiązania fundacji rodzinnej, które przechodzą na osoby otrzymujące mienie w związku z rozwiązaniem fundacji rodzinnej (czyli w tym wypadku na beneficjenta, ale także na fundatora i jego spadkobierców), jest ograniczona do wartości otrzymanego mienia według stanu z chwili nabycia i cen z chwili zaspokojenia wierzyciela.

10. Rozwiązanie fundacji rodzinnej

Fundacja rodzinna w organizacji ulega rozwiązaniu, gdy:

- 1) nie została zgłoszona do rejestru fundacji rodzinnych w ciągu 6 miesięcy od dnia sporządzenia aktu założycielskiego lub ogłoszenia testamentu,
- 2) uprawomocni się postanowienie sądu rejestrowego w przedmiocie odmowy zarejestrowania fundacji.

Założeniem jest wieloletnie działanie fundacji rodzinnej, która po śmierci fundatora powinna realizować wyznaczone przez niego cele.

Niemniej jednak ustawa musi określić sytuacje, w których dochodzi do rozwiązania fundacji rodzinnej. Do tych okoliczności należą:

- 1) sytuacje wymienione w statucie przez fundatora (w szczególności upłynął okres, na jaki fundacja rodzinna została powołana, zrealizowany został cel fundacji rodzinnej, brak jest możliwości dalszej realizacji celu fundacji rodzinnej lub jego realizacja wiąże się z nadmiernymi trudnościami, a usunięcie przeszkód nie może nastąpić bez konieczności poniesienia niewspółmiernie wysokich kosztów),
- 2) jest zarządzana w sposób oczywiście sprzeczny z jej celem lub interesami beneficjentów,

- 3) z innych ważnych powodów kontynuowanie działalności fundacji rodzinnej jest niecelowe,
- 4) zakończone zostało postępowanie upadłościowe fundacji rodzinnej prowadzącej działalność gospodarczą,
- 5) sąd rejestrowy wszczął z urzędu postępowanie o rozwiązanie fundacji rodzinnej bez przeprowadzenia postępowania likwidacyjnego (ustawa zawiera katalog sytuacji, w których sąd rejestrowy wszczyna z urzędu postępowanie o rozwiązanie fundacji rodzinnej wpisanej do rejestru fundacji rodzinnych bez przeprowadzania postępowania likwidacyjnego).

Rozwiązanie fundacji rodzinnej może nastąpić – w zależności od przyczyny – na podstawie uchwały zarządu, jednomyślnej uchwały zgromadzenia beneficjentów lub postanowienia sądu rejestrowego. Należy mieć na uwadze, że w przypadku, w którym wymagana jest zgoda beneficjenta na rozwiązanie fundacji, małoletni beneficjent wyraża zgodę po uprzednim zezwoleniu sądu opiekuńczego. Decyzja ta wpłynie na źródło jego utrzymania, stąd wymagane jest wcześniejsze uzyskanie zgody sądu.

Fundacja rodzinna ulega rozwiązaniu po przeprowadzeniu likwidacji, z chwilą wykreślenia z rejestru fundacji rodzinnych. Skutek wystąpi zatem nie z chwilą podjęcia uchwały, ale z dniem wykreślenia z rejestru.

A zatem, co do zasady przeprowadzane jest postępowanie likwidacyjne. Jednakże jeśli sąd rejestrowy ustali, że fundacja rodzinna nie posiada zbywalnego majątku i faktycznie nie prowadzi działalności, albo że w terminie 2 lat od wpisania do rejestru nie został wniesiony fundusz założycielski, fundacja zostanie rozwiązana bez przeprowadzenia postępowania likwidacyjnego. Wówczas sąd rejestrowy zarządza wykreślenie fundacji rodzinnej z rejestru.

W pozostałych przypadkach otwarcie likwidacji nastąpi z dniem uprawomocnienia się orzeczenia sądu rejestrowego o rozwiązaniu fundacji rodzinnej, bądź z dniem podjęcia uchwały o rozwiązaniu fundacji. Od tego momentu w nazwie fundacji musi pojawić się dodatek „w likwidacji”.

Likwidatorem jest członek zarządu albo osoba wyznaczona przez sąd rejestrowy. Sąd rejestrowy może wyznaczyć więcej niż jednego likwidatora. Odpowiednie dane likwidatora oraz dane fundacji zmienione na skutek otwarcia likwidacji, w tym uchylenie likwidacji, podlegają zgłoszeniu do rejestru fundacji rodzinnych.

Na likwidatorach ciąży obowiązek związany z zaspokojeniem wierzycieli i przekazaniem pozostałego majątku osobom uprawnionym. W pierwszej kolejności likwidatorzy muszą ogłosić w MSiG o otwarciu likwidacji i wezwać wierzycieli do zgłaszania wierzytelności w terminie miesiąca od dnia ogłoszenia. Następnie likwidatorzy przygotowują bilans otwarcia likwidacji, który podlega zatwierdzeniu przez zgromadzenie beneficjentów. Ponadto po upływie każdego roku obrotowego likwidatorzy składają sprawozdanie ze swej działalności oraz sprawozdanie finansowe zgromadzeniu beneficjentów.

Podstawowym celem likwidatorów jest zakończenie bieżących interesów fundacji, ściągnięcie wierzytelności oraz wypełnienie zobowiązań fundacji rodzinnej. Możliwe jest podejmowanie nowych interesów, ale tylko w sytuacji, gdy jest to niezbędne do ukończenia spraw w toku. Likwidatorzy w stosunkach wewnętrznych (za wyjątkiem likwidatorów wyznaczonych przez sąd), działają zgodnie z uchwałami zgromadzenia beneficjentów.

Istotnym ograniczeniem dla beneficjentów w czasie prowadzenia likwidacji, jest niemożliwość spełniania na ich rzecz świadczenia. W tym okresie nie dokonuje się podziału majątku fundacji rodzinnej przed spłaceniem wszystkich zobowiązań wobec innych osób niż beneficjent. Przy czym do depozytu sądowego składane są sumy potrzebne na zaspokojenie lub zabezpieczenie wierzycieli znanych fundacji, którzy nie zgłosili się lub których wierzytelności nie są jeszcze wymagalne lub sporne.

Wniosek o wykreślenie fundacji rodzinnej z rejestru fundacji rodzinnych może zostać złożony po uprzednim:

- 1) zatwierdzeniu przez zgromadzenie beneficjentów sprawozdania likwidacyjnego,
- 2) zakończeniu likwidacji,
- 3) ogłoszeniu w lokalu fundacji rodzinnej przez likwidatorów sprawozdania likwidacyjnego,
- 4) złożeniu sprawozdania sądowi (z jednoczesnym wnioskiem o wykreślenie).

Jeśli doszłoby do sytuacji, w której z uwagi na brak kworum, sprawozdanie likwidacyjne nie zostanie zatwierdzone, likwidatorzy są uprawnieni do dalszego działania (złożenie wniosku do sądu), bez zatwierdzania tego sprawozdania. Fundator może określić w statucie - a jeśli takiego postanowienia nie ma, to zgromadzenie beneficjentów w uchwale – osobę, której po likwidacji oddaje się na przechowanie księgi i dokumenty rozwiązanej fundacji. W braku wskazania, osobę wyznaczy sąd.

11. Audyt, kontrola sądowa i obowiązki informacyjne

Ustawodawca nałożył na fundacje rodzinne obowiązek dokonywania cyklicznej oceny działań związanych z zarządzaniem jej majątkiem przez niezależnych audytorów. Badanie audytorskie prowadzone jest pod kątem prawidłowości, rzetelności oraz zgodności z prawem, celem oraz dokumentami fundacji rodzinnej. Przyjęte rozwiązanie jest konieczne z uwagi na ochronę majątku fundacji rodzinnej oraz interesów beneficjentów, którzy z założenia nie angażują się w bieżącą działalność fundacji rodzinnej.

Audyt przeprowadzany jest przez firmę audytorską albo zespół audytorów, wyznaczony przez Zgromadzenie Beneficjentów. W skład zespołu audytorów wchodzi: biegły rewident, doradca podatkowy, adwokat lub radca prawny. Audytorem danej fundacji rodzinnej może być wyłącznie osoba niezależna od niej, która nie uczestniczyła i nie uczestniczy w jej procesach decyzyjnych oraz nie świadczyła i nie świadczy czynności rewizji finansowej lub doradztwa. Wykluczone jest tym samym prowadzenie audytu przez fundatora, członków organów fundacji oraz beneficjentów.

Audyt przeprowadzany jest nie rzadziej niż raz na cztery lata. W przypadku gdy z uwagi na przepisy ustawy o rachunkowości sprawozdanie finansowe fundacji rodzinnej podlega badaniu przez biegłego rewidenta, audyt przeprowadza się corocznie przed zatwierdzeniem tego sprawozdania.

Audyt kończy się sporządzeniem raportu, który przekazywany jest Zarządowi. Zarząd przedstawia raport Radzie Nadzorczej, a jeżeli nie została ustanowiona – Zgromadzeniu Beneficjentów, na najbliższym posiedzeniu.

12. Fundacja rodzinna a zachówek

Pojawienie się fundacji rodzinnej w polskim porządku prawnym pociąga za sobą szereg istotnych zmian w prawie spadkowym.

Ustawodawca dokonał rozszerzenia katalogu źródeł zaspokojenia zachowku o świadczenia od fundacji rodzinnej i mienie w związku z rozwiązaniem fundacji rodzinnej, przekazane uprawnionemu do zachowku. Tym samym otrzymanie od fundacji rodzinnej świadczenia lub mienia będzie skutkowało obniżeniem należnego zachowku.

Ustalając wartość należnego zachowku, do spadku co do zasady dolicza się zarówno fundusz założycielski fundacji rodzinnej wniesiony przez spadkobiercę, jak i mienie w związku z rozwiązaniem fundacji rodzinnej, o wartości nie większej niż wysokość funduszu założycielskiego fundacji rodzinnej wniesionego przez spadkodawcę. Zaznaczyć należy, że zachodzą sytuacje, w których ww. fundusz założycielski oraz mienie nie będą brane pod uwagę przy ustalaniu wartości spadku (np. z uwagi na upływ czasu od jego wniesienia).

W przypadku, w którym uprawniony z zachowku nie będzie mógł go otrzymać od spadkobiercy lub zapisobiercy windykacyjnego, żądanie zapłaty stosownej sumy pieniężnej potrzebnej do uzupełnienia zachowku, będzie mogło zostać skierowane do:

- 1) fundacji rodzinnej, której fundusz założycielski został doliczony do spadku, przy czym odpowiedzialność fundacji rodzinnej będzie ograniczona do wartości wzbogacenia, będącego skutkiem pokrycia funduszu założycielskiego przez spadkodawcę,
- 2) osoby, która otrzymała mienie w związku z rozwiązaniem fundacji rodzinnej doliczone do spadku, przy czym odpowiedzialność tej osoby będzie ograniczona do wartości wzbogacenia będącego skutkiem otrzymania mienia w związku z rozwiązaniem fundacji rodzinnej.

13. Fundacja rodzinna a podatki

Podatek od spadków i darowizn

Podatkowi od spadków i darowizn nie podlega nabycie przez beneficjentów fundacji własności rzeczy i praw majątkowych:

- a) przeniesionych przez fundację na beneficjentów lub oddanych beneficjentom do korzystania,
- b) stanowiących mienie otrzymane w związku z rozwiązaniem fundacji.

Podstawa prawna:

- art. 3 pkt 9 ustawy o podatku od spadków i darowizn.

Podatek dochodowy od osób prawnych

Fundacja rodzinna staje się osobą prawną w chwili wpisu do rejestru fundacji rodzinnych. Jest więc ona podatnikiem podatku dochodowego od osób prawnych (CIT). Co do zasady fundacja rodzinna jest jednak zwolniona podmiotowo z podatku dochodowego od osób prawnych.

Od przedmiotowego zwolnienia istnieją cztery wyjątki, tj.:

- 1) Zwolnienie nie ma zastosowania do działalności gospodarczej fundacji, która wykracza poza następujący zakres czynności:
  - zbywanie mienia, o ile mienie to nie zostało nabyte wyłącznie w celu dalszego zbycia;

- najem, dzierżawa lub udostępnianie mienia do korzystania na innej podstawie;
- przystępowanie do spółek handlowych, funduszy inwestycyjnych, spółdzielni oraz podmiotów o podobnym charakterze, mających swoją siedzibę w kraju albo za granicą, a także uczestnictwo w tych spółkach, funduszach, spółdzielniach oraz podmiotach;
- nabywanie i zbywanie papierów wartościowych, instrumentów pochodnych i praw o podobnym charakterze;
- udzielanie pożyczek spółkom kapitałowym, w których fundacja rodzinna posiada udziały albo akcje; spółkom osobowym, w których fundacja rodzinna uczestniczy jako wspólnik; beneficjentom;
- obrót zagranicznymi środkami płatniczymi należącymi do fundacji rodzinnej w celu dokonywania płatności związanych z działalnością fundacji rodzinnej;
- produkcja przetworzonych w sposób inny niż przemysłowy produktów roślinnych i zwierzęcych, z wyjątkiem przetworzonych produktów roślinnych i zwierzęcych uzyskanych w ramach prowadzonych działów specjalnych produkcji rolnej oraz produktów opodatkowanych podatkiem akcyzowym, o ile ilość produktów roślinnych lub zwierzęcych pochodzących z własnej uprawy, hodowli lub chowu, użytych do produkcji danego produktu stanowi co najmniej 50% tego produktu;
- gospodarka leśna.

W takiej sytuacji dochody fundacji są opodatkowane stawką 25% podstawy opodatkowania. Podstawę opodatkowania stanowi dochód, tj. przychód fundacji pomniejszony o koszty podatkowe, ale wyłącznie takie, które proporcjonalnie przypadają na działalność opodatkowaną fundacji.

Co równie istotne, do dochodów fundacji opodatkowanych stawką 25% CIT, nie stosuje się następujących zwolnień i odliczeń wymienionych w ustawie o CIT, tj.:

- art. 17 – zwolnienia przedmiotowe z podatku CIT,
- art. 18 – odliczenia od podstawy opodatkowania kwot darowizn,
- art. 18d i nast. – ulga na działalność badawczo-rozwojową (ulga B+R),
- art. 18ea – ulga na innowacyjność,
- art. 18eb – ulga na zwiększenie przychodów ze sprzedaży produktów,
- art. 18ec – ulga na nabycie udziałów lub akcji,
- art. 18ed – ulga na dokonanie pierwszej oferty publicznej,
- art. 18ee – ulga na działalność sportową, kulturalną, naukową,
- art. 18ef – ulga na nabycie terminala płatniczego,
- art. 18f – ulga na złe długi.

2) Zwolnienie nie ma zastosowania do podatku dochodowego od przychodu ze środka trwałego będącego budynkiem i stanowiącego własność podatnika, który został oddany w najem (tzw. podatek od przychodów z budynków określony w art. 24b ustawy o CIT), tj. podatku od dochodów z nieruchomości komercyjnych.

3) Zwolnienie nie ma zastosowania do podatku dochodowego określonego w nowych przepisach art. 24q – art. 24s ustawy o CIT. Chodzi o podatek dochodowy od przekazanego lub postawionego do dyspozycji przez fundację rodzinną bezpośrednio lub pośrednio:

- a) świadczenia polegające na nabyciu przez beneficjentów fundacji własności rzeczy i praw majątkowych przeniesionych przez fundację na beneficjentów lub oddanych beneficjentom do korzystania,
- b) mienia w związku z rozwiązaniem fundacji rodzinnej,
- c) świadczenia w postaci ukrytych zysków (np. opłaty od jakiegokolwiek rodzaju pożyczki udzielonej fundacji rodzinnej przez beneficjenta, fundatora lub podmiot powiązany z beneficjentem, fundatorem lub fundacją rodzinną).

W takiej sytuacji podatek CIT należny od fundacji wynosi 15% podstawy opodatkowania, która odpowiada wartości świadczenia lub mienia wskazanego wyżej. W przypadku rozwiązania fundacji rodzinnej przychód odpowiadający wartości mienia z lit. b powyżej, pomniejsza się o wartość podatkową mienia wniesionego przez fundatora lub fundatorów.

Podatek podlega wpłacie w terminie do 20 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym świadczenie lub mienie zostały przekazane lub postawione do dyspozycji.

- 4) Zwolnienie nie ma zastosowania do osiągniętych przez fundację rodzinną przychodów z najmu, dzierżawy lub innej umowy o podobnym charakterze, której przedmiotem jest przedsiębiorstwo, zorganizowana część przedsiębiorstwa lub składniki majątku służące prowadzeniu działalności przez beneficjenta, fundatora lub podmiot powiązany w rozumieniu art. 11a ust. 1 pkt 4 z fundacją rodzinną, beneficjentem lub fundatorem, przy czym wielkość udziałów i praw, o których mowa w art. 11a ust. 2 pkt 1, wynosi co najmniej 5%.

Podstawa prawna:

- art. 6 ust. 1 pkt 25, ust. 6 - 10; art. 24b; art. 24q - 24s ustawy o CIT.

Podatek dochodowy od osób fizycznych

Za przychody z innych źródeł (art. 10 ust. 1 pkt 9 ustawy o PIT) uznaje się otrzymane przez beneficjentów fundacji i inne osoby fizyczne:

- a) świadczenia polegające na nabyciu przez beneficjentów fundacji własności rzeczy i praw majątkowych przeniesionych przez fundację na beneficjentów lub oddanych beneficjentom do korzystania,
- b) mienie w związku z rozwiązaniem fundacji rodzinnej.

Przychody te są opodatkowane zryczałtowanym podatkiem PIT w stawce:

- a) 10% przychodów uzyskanych przez następujące osoby: zięcia, synową, teściów, zstępnych rodzeństwa, rodzeństwo rodziców, zstępnych i małżonków pasierbów, małżonków rodzeństwa i rodzeństwo małżonków, małżonków rodzeństwa małżonków, małżonków innych zstępnych;
- b) 15% przychodów uzyskanych przez inne osoby.

Podstawą opodatkowania jest przychód w postaci przekazywanego mienia, bez prawa do pomniejszania go o koszty uzyskania przychodów. Przy poborze ww. podatku, fundacja rodzinna działa jako płatnik, pobiera i odprowadza podatek na rachunek bankowy urzędu skarbowego.

Należy jednak podkreślić, że ww. przychody będą wolne od podatku PIT jeśli otrzyma je:

- a) fundator albo osoba będąca w stosunku do fundatora osobą bliską (małżonek, zstępni, wstępni, pasierb, rodzeństwo, ojczym i macocha), uprawnieni do otrzymania mienia w związku z rozwiązaniem fundacji rodzinnej,
- b) beneficjent fundacji rodzinnej z tytułu świadczenia polegającego na nabyciu przez beneficjenta fundacji własności rzeczy i praw majątkowych przeniesionych przez fundację na beneficjenta lub oddanych beneficjentowi do korzystania, jeżeli beneficjentem jest fundator albo osoba będąca w stosunku do fundatora osobą bliską (małżonek, zstępni, wstępni, pasierb, rodzeństwo, ojczym i macocha).

Gdy fundacja rodzinna ma więcej niż jednego fundatora, a także, gdy do fundacji zostało wniesione mienie w drodze darowizny albo spadku przez inne podmioty niż przez fundatora, jego wstępnych, zstępnych lub rodzeństwo, powyższe zwolnienie przysługuje fundatorowi uprawnionemu do otrzymania mienia lub beneficjentom - w części odpowiadającej przypadającej na nich proporcji wniesionego przez fundatora mienia do fundacji, do wartości całości mienia wniesionego do fundacji (w tym przez innych fundatorów).

Podstawa prawna:

- art. 20 ust. 1g; art. 21 ust. 1 pkt 157, ust. 49 i 50; art. 30 ust. 1 pkt 17; art. 41 ust. 4 ustawy o PIT.

Pozostałe wyjaśnienia podatkowe

Wniesienie udziałów spółki do fundacji rodzinnej a opodatkowanie działalności spółki

Jedną z głównych funkcji fundacji rodzinnej ma być pełnienie zadań podmiotu holdingowego. Fundacja rodzinna będzie uprawniona m.in. do przystępowania do spółek handlowych, funduszy inwestycyjnych, spółdzielni oraz podmiotów o podobnym charakterze, mających swoją siedzibę w kraju albo za granicą, a także uczestnictwa w tych spółkach, funduszach, spółdzielniach oraz podmiotach.

Warto podkreślić, iż sam fakt wniesienia przykładowo udziałów spółki z ograniczoną odpowiedzialnością do fundacji rodzinnej nie będzie, co do zasady, miał żadnego wpływu na opodatkowanie dochodu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością podatkiem dochodowym. Spółka nadal będzie opodatkowana na takich samych zasadach, jak dotychczas.

Jedynym przypadkiem, gdzie wniesienie udziału realnie wpłynie na sposób opodatkowania wspomnianej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością będzie jej uprzednie opodatkowanie ryczałtem od spółek (tzw. estoński CIT). Wniesienie udziałów będących wcześniej w posiadaniu osób fizycznych, do fundacji rodzinnej spowoduje, iż spółka z ograniczoną odpowiedzialnością nie będzie spełniała warunków do opodatkowania ryczałtem i będzie musiała zostać opodatkowana na zasadach ogólnych. Stosownie bowiem do regulacji art. 28I ust. 1 pkt 4 lit. a CIT, w przypadku niespełnienia takiego warunku podatnik traci prawo do stosowania estońskiego CIT z końcem roku poprzedzającego rok podatkowy, w którym podatnik nie spełnił takiego warunku.

Opodatkowanie dywidend wypłacanych przez spółki zależne na rzecz fundacji rodzinnej

Zyski kapitałowe osiągnięte przez fundację z dywidend otrzymywanych od spółek zależnych zostały zwolnione z opodatkowania na poziomie fundacji zgodnie z art. 6 CIT w zw. z art. 5 ust. 1 pkt 3 ustawy o fundacji rodzinnej.

Dopiero dalsze rozdysponowanie tej dywidendy, na rzecz przykładowo fundatora, będzie opodatkowane stawką 15% CIT.

Podatek VAT przy wniesieniu mienia do fundacji rodzinnej

Jeżeli fundator przenosi na fundację majątek prywatny (spoza działalności gospodarczej), to czynność taka pozostanie poza zainteresowaniem ustawy o podatku od towarów i usług. Jeżeli jednak nastąpi wyposażenie fundacji w majątek wykorzystywany w działalności gospodarczej fundatora, to może się to wiązać z obowiązkiem opodatkowania czynności podatkiem VAT.

Zachęcamy do kontaktu z naszą Kancelarią we wszelkich sprawach związanych z planowaniem sukcesji, jak i optymalizowaniem prawnym i podatkowym procesu gromadzenia majątku. W tym zakresie oferujemy kompleksowe doradztwo i zastępstwo prawne we wszelkich procedurach prawnych związanych z powołaniem fundacji rodzinnej.

MSDS Legal Szczygieł Szczotka S.K.A.

ul. Stojałowskiego 63/6

43-300 Bielsko-Biała

+48 33 498 37 35

biuro@msdslegal.pl